

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1

София, 16 юни 2025 година

Върховният административен съд - ОСС от НК на ВКС и I и II колегии на ВАС, в съдебно заседание на двадесет и шести март две хиляди двадесет и пета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ЗАХАРОВА
ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛИ: ЛАДА ПАУНОВА
МАРИНИКА ЧЕРНЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ОТДЕЛЕНИЯ:

ВАС

ВАНЯ АНЧЕВА
ЙОВКА ДРАЖЕВА
ТАТЯНА ХИНОВА
ЕМИЛИЯ МИТКОВА
БИСЕРКА ЦАНЕВА
МАРИО ДИМИТРОВ
СИБИЛА СИМЕОНОВА

ВКС

АНТОАНЕТА ДАНОВА
БИСЕР ТРОЯНОВ

ЧЛЕНОВЕ:

ВАС

ДИАНА ДОБРЕВА
ТАНЯ РАДКОВА
СВЕТЛОЗАРА АНЧЕВА
ГАЛИНА СОЛАКОВА
ЙОРДАН КОНСТАНТИНОВ
ДИАНА ГЪРБАТОВА
АННА ДИМИТРОВА
ТЕОДОРА НИКОЛОВА
МИЛЕНА ЗЛАТКОВА
ТАНЯ ВАЧЕВА
ИВАН РАДЕНКОВ
РУМЯНА БОРИСОВА
ИЛИЯНА ДОЙЧЕВА
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ВИОЛЕТА ГЛАВИНОВА
ДОНКА ЧАКЪРОВА
ИСКРА АЛЕКСАНДРОВА
МАРИЕТА МИЛЕВА

ВКС

РУЖЕНА КЕРАНОВА
БЛАГА ИВАНОВА
РУМЕН ПЕТРОВ
СПАС ИВАНЧЕВ
ПЕТЯ ШИШКОВА
ВАЛЯ РУШАНОВА
МИЛЕНА ПАНЕВА
ХРИСТИНА МИХОВА
КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ
КРАСИМИРА МЕДАРОВА
НЕВЕНА ГРОЗЕВА
НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
ПЕТЯ КОЛЕВА
ДЕНИЦА ВЪЛКОВА
ДАНИЕЛ ЛУКОВ
ВЕСИСЛАВА ИВАНОВА
СВЕТЛА БУКОВА
ВИОЛЕТА МАГДАЛИНЧЕВА

ЕМАНОИЛ МИТЕВ
ПАВЛИНА НАЙДЕНОВА
КРЕМЕНА ХАРАЛАНОВА
ИЛИАНА СЛАВОВСКА
ТОДОР ПЕТКОВ
ЛЮБОМИРА МОТОВА
ЮЛИЯ КОВАЧЕВА
МИРА РАЙЧЕВА
НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ
СВИЛЕНА ПРОДАНОВА
СВЕТЛАНА БОРИСОВА
БИСЕР ЦВЕТКОВ
БЛАГОВЕСТА ЛИПЧЕВА
АНЕЛИЯ АНАНИЕВА
КРАСИМИР КЪНЧЕВ
ДИМИТЪР ПЪРВАНОВ
МАДЛЕН ПЕТРОВА
ПЛАМЕН ПЕТРУНОВ
АГЛИКА АДАМОВА
ПЕТЯ ЖЕЛЕВА
КАЛИНА АРНАУДОВА
МИРОСЛАВА ГЕОРГИЕВА
АЛБЕНА РАДОСЛАВОВА
ВАСИЛКА ШАЛАМАНОВА
СВЕТОСЛАВ СЛАВОВ
РУМЯНА ЛИЛОВА
СТЕФКА КЕМАЛОВА
ВЕСЕЛА АНДОНОВА
РОСИЦА ДРАГАНОВА
ЮЛИЯ РАЕВА
ВЕСЕЛА ПАВЛОВА
ЕМИЛИЯ ИВАНОВА
ЛОЗАН ПАНОВ
ХАЙГУХИ БОДИКЯН
ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ
ХРИСТО КОЙЧЕВ
ЮЛИЯ ТОДОРОВА
ЕМИЛ ДИМИТРОВ
ЛЮБКА ПЕТРОВА
СЛАВИНА ВЛАДОВА
БРАНИМИРА МИТУШЕВА
ТИНКА КОСЕВА
ТАНЯ ДАМЯНОВА
ДЕСИСЛАВА СТОЕВА
СТАНИМИР ХРИСТОВ
ЮЛИЯН КИРОВ

КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ
НИКОЛАЙ ДЖУРКОВСКИ
ПЛАМЕН ДАЦОВ
ИВАН СТОЙЧЕВ
ВЛАДИМИР АСТАРДЖИЕВ

ЕЛКА АТАНАСОВА
РАДОСТИН РАДКОВ
ИРИНА КЮРТЕВА
МИРЕЛА ГЕОРГИЕВА
ТАНЯ КОМСАЛОВА
СЛАВ БАКАЛОВ
ЧАВДАР ДИМИТРОВ
КАМЕЛИЯ СТОЯНОВА
ПОЛИНАЯКИМОВА
МАРИЯ ТОДОРОВА
ИВА КЕЧЕВА
ПОЛИНА БОГДАНОВА
АЛЕКСАНДЪР МИТРЕВ
СТЕЛА ДИНЧЕВА
ЦВЕТАНКА ПАУНОВА
ЯВОР КОЛЕВ
НЕЛИ ДОНЧЕВА
ГАЛИНА СТОЙЧЕВА

при секретар Светла Панева

разгледа тълкувателно дело 3/2023 г., докладвано от съдиите Христо Койчев и Антоанета Данова.

Тълкувателно дело № 3/2023 г. по описа на Върховния административен съд е образувано с разпореждане от 08.12.2023 г. на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд на основание чл. 124, ал. 3 от Закона за съдебната власт за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС по следния въпрос:

„Едно или две нарушения извършва по смисъла на чл. 18 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/ данъчно задължено лице, което едновременно не подаде за един и същ данъчен период справка-декларация по чл. 125, ал. 1 от Закона за данък добавена стойност /ЗДДС/ и отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС?

Вносителите са обосновали искането със съществуващо в съдебната практика противоречие относно броя на извършените нарушения по чл. 179, ал. 1 от ЗДДС при едновременното неподаване на справка-декларация по чл. 125, ал. 1, декларация по чл. 125, ал. 2 и отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС. Посочили са, че в част от съдебните решения се приема, че неподаването на справка-декларация по чл. 125 ал. 1 от ЗДДС и на отчетните регистри по чл. 124 от ЗДДС са отделни деяния, не се кумулират и не се поглъщат едно от друго, като представляват отделни състави на нарушение по чл. 179, ал. 1 от ЗДДС и подлежат на самостоятелно наказване. В други съдебни актове обаче

неподаването на справка-декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и на отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС е възприето като едно нарушение по чл. 179, ал. 1 от ЗДДС, по причина, че практически е невъзможно да се подаде само справка-декларация или само информация за отчетните регистри за един и същи данъчен период.

В проведеното на 26.03.2025 г. закрито заседание по предложение на определените от председателите на ВКС и ВАС съдии докладчици по тълкувателното дело на основание т. 8.2. от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд, Общото събрание на съдиите от сезираните колегии на ВКС и ВАС счете, че искането за тълкуване следва да се отклони по следните съображения:

Противоречивата практика на съдилищата по прилагането на закона е един от критериите по чл. 124 от ЗСВ, които предпоставят упражняване на тълкувателна дейност от страна на върховните съдебни инстанции с цел осъществяване на конституционните им правомощия за върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на закона. Към датата на образуване на тълкувателно дело № 3/2023 г. по описа на ВАС е действала нормата на чл. 179, ал. 1 от ЗДДС, в редакцията ѝ от 01.07.2021 г., ДВ, бр.104 от 2020 г., съгласно която: „Лице, което, като е длъжно, не подаде справка-декларацията по чл. 125, ал. 1, декларацията по чл. 125, ал. 2, отчетните регистри по чл. 124 или не ги подаде в предвидените срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и еднолични търговци“. При тази формулировка е генерирана противоречивата практика на съдилищата относно това, дали при неподаване за един и същи данъчен период от страна на задължено лице на справка-декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС, се извършва едно или две нарушения по смисъла на чл. 18 от ЗАНН.

Впоследствие е настъпило законодателно изменение на нормата на чл. 179, ал. 1 от ЗДДС (§ 16 от Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.), която е придобила следната редакция: „Лице, което, като е длъжно, не подаде справка-декларацията по чл. 125, ал. 1 или декларацията по чл. 125, ал. 2, или не ги подаде в предвидените срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и еднолични търговци“.

В мотивите към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност законодателят изрично е посочил, че промяната в нормата е необходима с оглед несамостоятелния характер на задълженията за подаване на справка-декларация и отчетни регистри за един и същи период, тъй като целта на последните е една - надлежно отчитане пред приходната администрация на данните, относими към законосъобразното формиране на данъчния резултат за съответния едномесечен данъчен период.

Видно от актуалната редакция на разпоредбата на чл. 179, ал. 1 от ЗДДС, деянието „неподаване на отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС“, е отпаднало, т. е. не е предвидено налагане на наказание за неподаване или

неподаване в срок на отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС. Като съставомерно деяние е останало единствено „неподаването на справка-декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС“, респективно, „декларация по чл. 125, ал. 2 от ЗДДС“.

Съгласно нормата на чл. 6 от ЗАНН административно нарушение е само онова деяние (действие или бездействие), което нарушава установения ред на държавното управление, извършено е виновно и е обявено за наказуемо с административно наказание, налагано по административен ред. Отпадането на деянието „неподаване на отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС“ от състава на административно-наказателната норма означава, че законодателят не го признава за административно нарушение, подлежащо на наказание.

Ето защо искането, по което е образувано настоящото тълкувателно дело, се явява безпредметно.

По отношение на висящите към настоящия момент административно-наказателни производства със същия предмет е приложима нормата на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН, в която е визиран принципът за приложимост на по-благоприятния за дееца закон, каквато е новата редакция на чл. 179, ал. 1 от ЗДДС (ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.).

С оглед на изложените по-горе съображения искането за приемане на съвместно тълкувателно постановление по поставения въпрос се явява недопустимо предвид разрешаването му по законодателен път, поради което следва да бъде отклонено, а производството по тълкувателното дело - прекратено.

Водим от горното и на основание т. 8.3. вр. т. 8.2. от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на ВКС и ВАС, Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегии на Върховния административен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТКЛОНЯВА искането на председателя на Върховния касационен съд и на председателя на Върховния административен съд за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Наказателна колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по въпроса:

„Едно или две нарушения извършва по смисъла на чл. 18 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/ данъчно задължено лице, което едновременно не подаде за един и същ данъчен период справка-декларация по чл. 125, ал. 1 от Закона за данък добавена стойност /ЗДДС/ и отчетни регистри по чл. 124 от ЗДДС?“

ПРЕКРАТЯВА производството по тълкувателно дело № 3/2023 г. по описа на ВАС.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ЗАХАРОВА (п)
ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ (п)

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛИ: ЛАДА ПАУНОВА (п)
МАРИНИКА ЧЕРНЕВА (п)

ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ОТДЕЛЕНИЯ:

ВАС

ВАНЯ АНЧЕВА (п)
ЙОВКА ДРАЖЕВА (п)
ТАТЯНА ХИНОВА (п)
ЕМИЛИЯ МИТКОВА (п)
БИСЕРКА ЦАНЕВА (п)
МАРИО ДИМИТРОВ (п)
СИБИЛА СИМЕОНОВА (п)

ВКС

АНТОАНЕТА ДАНОВА (п)
БИСЕР ТРОЯНОВ (п)

ЧЛЕНОВЕ:

ВАС

ДИАНА ДОБРЕВА (п)
ТАНЯ РАДКОВА (п)
СВЕТЛОЗАРА АНЧЕВА (п)
ГАЛИНА СОЛАКОВА (п)
ЙОРДАН КОНСТАНТИНОВ (п)
ДИАНА ГЪРБАТОВА (п)
АННА ДИМИТРОВА (п)
ТЕОДОРА НИКОЛОВА (п)
МИЛЕНА ЗЛАТКОВА (п)
ТАНЯ ВАЧЕВА (п)
ИВАН РАДЕНКОВ (п)
РУМЯНА БОРИСОВА (п)
ИЛИЯНА ДОЙЧЕВА (п)
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ (п)
ВИОЛЕТА ГЛАВИНОВА (п)
ДОНКА ЧАКЪРОВА (п)
ИСКРА АЛЕКСАНДРОВА (п)
МАРИЕТА МИЛЕВА (п)
ЕМАНОИЛ МИТЕВ (п)
ПАВЛИНА НАЙДЕНОВА (п)
КРЕМЕНА ХАРАЛАНОВА (п)
ИЛИАНА СЛАВОВСКА (п)
ТОДОР ПЕТКОВ (п)
ЛЮБОМИРА МОТОВА (п)
ЮЛИЯ КОВАЧЕВА (п)
МИРА РАЙЧЕВА (п)
НИКОЛАЙ ГУНЧЕВ (п)
СВИЛЕНА ПРОДАНОВА (п)
СВЕТЛАНА БОРИСОВА (п)
БИСЕР ЦВЕТКОВ (п)
БЛАГОВЕСТА ЛИПЧЕВА (п)
АНЕЛИЯ АНАНИЕВА (п)

ВКС

РУЖЕНА КЕРАНОВА (п)
БЛАГА ИВАНОВА (п)
РУМЕН ПЕТРОВ (п)
СПАС ИВАНЧЕВ (п)
ПЕТЯ ШИШКОВА (п)
ВАЛЯ РУШАНОВА (п)
МИЛЕНА ПАНЕВА (п)
ХРИСТИНА МИХОВА (п)
КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ (п)
КРАСИМИРА МЕДАРОВА (п)
НЕВЕНА ГРОЗЕВА (п)
НАДЕЖДА ТРИФОНОВА (п)
ПЕТЯ КОЛЕВА (п)
ДЕНИЦА ВЪЛКОВА (п)
ДАНИЕЛ ЛУКОВ (п)
ВЕСИСЛАВА ИВАНОВА (п)
СВЕТЛА БУКОВА (п)
ВИОЛЕТА МАГДАЛИНЧЕВА (п)
КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ (п)
НИКОЛАЙ ДЖУРКОВСКИ (п)
ПЛАМЕН ДАЦОВ (п)
ИВАН СТОЙЧЕВ (п)
ВЛАДИМИР АСТАРДЖИЕВ (п)

КРАСИМИР КЪНЧЕВ (п)
ДИМИТЪР ПЪРВАНОВ (п)
МАДЛЕН ПЕТРОВА (п)
ПЛАМЕН ПЕТРУНОВ (п)
АГЛИКА АДАМОВА (п)
ПЕТЯ ЖЕЛЕВА (п)
КАЛИНА АРНАУДОВА (п)
МИРОСЛАВА ГЕОРГИЕВА (п)
АЛБЕНА РАДОСЛАВОВА (п)
ВАСИЛКА ШАЛАМАНОВА (п)
СВЕТОСЛАВ СЛАВОВ (п)
РУМЯНА ЛИЛОВА (п)
СТЕФКА КЕМАЛОВА (п)
ВЕСЕЛА АНДОНОВА (п)
РОСИЦА ДРАГАНОВА (п)
ЮЛИЯ РАЕВА (п)
ВЕСЕЛА ПАВЛОВА (п)
ЕМИЛИЯ ИВАНОВА (п)
ЛОЗАН ПАНОВ (п)
ХАЙГУХИ БОДИКЯН (п)
ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ (п)
ХРИСТО КОЙЧЕВ (п)
ЮЛИЯ ТОДОРОВА (п)
ЕМИЛ ДИМИТРОВ (п)
ЛЮБКА ПЕТРОВА (п)
СЛАВИНА ВЛАДОВА (п)
БРАНИМИРА МИТУШЕВА (п)
ТИНКА КОСЕВА (п)
ТАНЯ ДАМЯНОВА (п)
ДЕСИСЛАВА СТОЕВА (п)
СТАНИМИР ХРИСТОВ (п)
ЮЛИЯН КИРОВ (п)
ЕЛКА АТАНАСОВА (п)
РАДОСТИН РАДКОВ (п)
ИРИНА КЮРТЕВА (п)
МИРЕЛА ГЕОРГИЕВА (п)
ТАНЯ КОМСАЛОВА (п)
СЛАВ БАКАЛОВ (п)
ЧАВДАР ДИМИТРОВ (п)
КАМЕЛИЯ СТОЯНОВА (п)
ПОЛИНАЯКИМОВА (п)
МАРИЯ ТОДОРОВА (п)
ИВА КЕЧЕВА (п)
ПОЛИНА БОГДАНОВА (п)
АЛЕКСАНДЪР МИТРЕВ (п)
СТЕЛА ДИНЧЕВА (п)
ЦВЕТАНКА ПАУНОВА (п)
ЯВОР КОЛЕВ (п)

НЕЛИ ДОНЧЕВА (п)
ГАЛИНА СТОЙЧЕВА (п)